

Tárcasovinizmus? – vagy: Kulturális tevékenységek? – vagy: Az emberi élet kultúrája?
Elgondolkodások Kovalcsik József; A kultúra csarnokai című könyvéről

A cím talán hosszú, de mentségünkre legyen mondva: Kovalcsik könyve is az. Amire pedig választ keres a kor, ez a mai, Kovalcsik révén is: az a korban jelenlévő valamennyi kimondott – kimondható vagy kimondandó – kérdés: és látjuk most már, hogy ez sem kevés, ez sem egyszerű. Így és ilyenkor nem tartózkodhatunk már eleve, mindjárt a kezdeteknél a terjedelmesebbnek ígérkező, távolabbról induló és messzebb irányuló közelítéstől mi sem. Legyen szó ez idő szerint bármiről.¹

„Amit nem tudunk megnevezni, az nem is létezik” – idéz egyszer egy francia szerzőt Illyés Gyula.² Az a XX. századi európai magyar génius, akire Kovalcsik közel másfélszer oldalnyi írásában majd harmincszor utal vagy hivatkozik, és akinek az életművéből nem melleleg olvasható ki az az idevonatkozatható tanulság, hogy a múltat is meg kell teremteni. Elöljáróban leszögezhetjük ezért: Kovalcsik könyvének erényei között az első, hogy megnevezi azt, ami rejtve volt, bár megtörtént: és – nemcsak saját történelmünkben tudjuk – ez a mi tájainkon olykor a teremtéssel azonos jelentőségű cselekedet.

Persze: múltat teremteni egy népnek vagy nemzetnek az igazi feladat, hiszen ennek elvégzéséhez a legjobb elmékre és a legnagyobb tömegekre egyaránt szükség van. De az értelmes léthez, az emberi élet törekvéseit fölszervezni képes jövőhöz hiteles múltra van szüksége a nemzetnél kisebb közösségeknek, csoportoknak és még az egyéneknek is. Efféle múltból pedig mintha különösen tetemesek volnának a hiányaink manapság...

Jelentős Kovalcsik teljesítménye tehát azért legelső sorban, mert időben és térben, ideológiában s értékrendben, eszményekben és tapasztalásokban egyaránt törekény és veszendő volt igen sokáig mifelénk a múlt. Szakszerű és tudományos értelmezések mellett legpopulárisabban talán a szállóigévé lett költői megfogalmazások szólnak erről: „minden egész eltört” – írhatta Ady a század elején, hűen kifejezve a forradalmát kiegyezés-bélyeggel földadó ország sorskeresésének éppen jellemző (még mindig) reményvesztett helyzetét; s „a múltunk mind össze van torlódva” –, sikolthatta József Attila az „igaz” és nemcsak „valódi” összesítést a két háború között; de az 1945 utáni újabb nemzedék ambivalensen látta-élte meg azt is, hogy „lassan széled a vert történelem” –, miként Váci Mihály fogalmazott, meg azt is, ahogyan Csoóri,

¹ Ez az ismertetés 1989-ben, egy akkori pécsi egyetemi lap szerkesztőjének felkérésére készült, de – általam ismeretlen okból – nem jelent meg. (A szerző)

² Hivatkozik rá Csoóri Sándor az Emlékező sorok a prózaíró Illyésre c. írásában. In.: Készülődés a számadásra. Bp. 1987. (169.1.)

hogy „ami velünk veszett, velünk támad föl újra”. Mindig és minden korban a lényegre irányuló kérdések közt a helye tehát a múltra vonatkozóknak. Akinek – és amely közösségnek – jövőt kereső terve van, annak először a (saját magára vonatkozó) múlttal kell szembenéznie. Amiről – internacionálisan – hallhattuk, hogy „végeképp eltörölni” való csak, arról mára – József Attilával mondva – tudható: „elegendő harc” árán ugyan, de mind teljesebben és mind nyíltabban „be kell vallani”.

Kovalcsik József könyve konkrétan mindezért: egy évtizedek óta permanens vajúadásban – és ma emellett meglehetősen mély válságban is – vergődő szakma műt-teremtésének eddigi legtiszteletreméltóbb teljesítménye. A népművelés, a mai közművelődés eredetének és ontológiájának történeti megismeréséhez műve úttörő (és egyben szintetizáló) munka. Az eredeti forrásokhoz nyúl vissza, így aztán nem átírja, korrigálja vagy újraértelmezi a múltat, ill. annak vizsgálatra választott tartományát, hanem földeríti, fölfedezi és föltárja. Ha egyéb erényei nem is volnának – pedig vannak –, már csupán ezt is elismeréssel illenék üdvözölnünk.

Az eddig elmondottak mellett azonban a könyv legnagyobb revelációja minden bizonnyal egy, a népművelő szakmában széltében-hosszában elterjedt dogma – jobbára indirekt – cáfolata. Azé ti., amely azt vallja és hirdeti, hogy hazai művelődési otthonaink 1945 előtti nemzeti történelmünkben előzmény nélküliek. Kovalcsik rajzolata (ám mondhatnánk stílszerűbben a könyvéhez olvasatol is) ennél az állításnál sokkal finomabb, művesebb és árnyaltabb: így az élénk vetülő képből nyilvánvaló: ha maga az „államilag fenntartott-irányított” intézmény ebben a szerkezeti és szervezeti formájában nem létezett is, de a szabadművelődés korszakát követő évektől benne (belé), a kultúrházakba integrált-integrálódott tevékenységek a közösségi-, társadalmi- és mozgalmi élet színterein már jóval 1945 előtt megjelentek és kialakultak.

Persze miközben ezt megállapítjuk, elfogadjuk, és örömmel nyugtázzuk a Kovalcsik által felvonultatott eredeti és kommentár-jellegű tények erejét és gondolatok súlyát, azért meg kell jegyeznünk, hogy a napjainkban élesedve fölvetődő kérdések ettől még mélyebbre irányultakká váltak. Például amelyik arra vonatkozik, hogy mi az oka, hogy a társadalomban eleven történeti előzményeik ellenére, szinte létrehozásuk óta vegetálnak az állami – államosított – kulturális intézmények? És aki ilyen alapossgal tárja fel egy nemzet életének, történelmének egy eddig a kellelénél sokkal huzamosabban homályban maradt (vagy tartott?) szeletét, annak a munkáját nem mérhetjük meg kisebb súlyokra alkalmazott mércével. Azaz nem kerülhetjük meg azokat a kérdéseket sem, hogy

a ma egyre világosabban látszó problémáknak vajon hol vannak a gyökereik; hol, mikor és miért romlottak-bomlottak el (vagy létrejöttek-e egyáltalán) a gazdaság, a kultúra és a társadalom (organikus vagy szerves) nemzeti (nagy)rendszer-szintű (elvi-elméleti) összefüggései, ágazati viszonyai és szervezeti kapcsolatai?

Nem feltétlenül kapunk, valószínűleg – vállalkozásából következőleg – nem is szükségszerű, hogy kapjunk Kovalcsik Józseftől végső válaszokat ezekre és a hasonló – nemcsak ágazati (kulturális) „alapon” fölmerülő –, mind lényegesebbé és mind megkerülhetetlenebbé váló kérdésekre; de a válaszhoz tényeket és érveket alaposan szolgálhat. Ezt a megállapítást igazolandó, nézzük meg kiemelt példaként, mintegy szemléltetésül azt, hogy miként mutatja be a XVIII. századi Magyarország gazdasági, kulturális és társadalmi differenciáltságát és polgári változásainak kezdetét. Eljárásunk során az előbbiekben említett rendszer-szintű összefüggésekre vonatkoztatva próbáljuk meg értelmezni a Kovalcsik által feltártakat.

Leírásából és értelmezéséből kiviláglik: a feudalizmus felvilágosult abszolutizmusában a (föld)tulajdonon és birtoklason nyugvó gazdaság-monopólium nyomja el az élet-társadalom- és kultúra-vonatkozásait; ez utóbbi szférák, élet-terek és élet-tevékenységek nemzeti szintű harmonikus kibontakozásának-kifejlődésének lehetőségeit és feltételeit. A többi élet-területet háttérbe szorító gazdaság-determináció – a gazdasági viszonyoknak az élet-teljesség viszonyait túlzó egyoldalúsággal meghatározó jellege – az egész kort, a XVIII. századot is uralja. Nincs ekkor még igazi, teljeskörű társadalmi és kulturális élet, sem ilyen tevékenységek, sem ilyen intézmények. Csak az, amit az élet-uralmat megadó monopóliummal (a földbirtoklással, a vagyonnal) rendelkező réteg maga-magának társadalmi és kulturális életként megenged: „A szabadidő eltöltését, a társadalmi reprezentációt, a társas kapcsolatok újratermelését szolgáló intézmények előzínényeit a feudalizmus korában is föllelhetjük bizonyos társas szórakozási formában: lovagi tornák, testedző játékok, társasjátékok, vadászat, szüret, zenés multságok, s természetesen a parasztság életét jellemző, a mezőgazdasági munkával szorosan összefüggő családi-társasági szokások rendszerében.”³ Vagyis szinte minden szabadidős (!) tevékenység is a gazdasági tevékenységekhez kötődik, ha másként nem, hát a rítus révén.

Vagy ugyanebben a részben találunk nemcsak a gazdaság, hanem már az ideológia (a fentiekhez hasonló módú) monopolisztikussá, élet-determináló elvvé válására is példát: „Az egyházi ünnepek, misék, körmenetek, búcsújárások, zarándoklatok törvénybe foglalt rendje, a családi ünnepek fontos szerepet játszottak a rendi és vallási szervezettségű társadalomban: átszötték a királyi és a főúri udvarok, a nemesség, a céhek és a jobbágyporták életét

egyaránt.”⁴ Ez az „átszötték” nagyon idevaló, szemléletes és találó kifejezésnek látszik: átszötték, behálózták, összekötötték. Vagyis: az emberek életének leglényegesebb (kapcsolati, szervezeti) elemeit és azok működési lehetőségét döntő módon meghatározták.

Am ugyanebben a szövegekörnyezetben találunk gazdaság, társadalom és kultúra harmonikusabb kapcsolatára is utalást, amikor a következőket olvashatjuk: „A parasztcsaládok életében a családi és a gazdasági funkció egybeesik.” A gazdasággal szervesül tehát a családi, azaz a társadalmi funkció. Amihez képest a korábban említett úri (lovagi, vadászati, stb.), vagy az egyházi (misék, zarándoklatok, stb.) kultúra követelményeihez való alkalmazkodás már sokkal inkább lehetett a jobbágy vagy a földműves kisparaszt tudatos, ösztönös vagy tudatlan politikai természetű „megnyilatkozása”, mintsem gazdasági és társadalmi létének-tudatának adekvát kulturális kiterjedéskiterjesztése. A dominánsan gazdaságilag „leosztott” viszonyok továbbgyűrűztek a társadalom és a kultúra tartományaira is: így sajátosságuk érvényesülése helyett átpolitizálódtak mind a feudális és a klerikális urak, mind a jobbágyok és birtoktalanok részéről.

A társadalom tagjai tehát nemcsak valamilyen (osztálytársadalmi, antagonistikus) ellentét miatt és következtében álltak szemben egymással, hanem életük teljességén belül a gazdasági, a társadalmi és a kultúra-mozzanat is leképezte és fokozta-gerjesztette ezt az antagonizmust. Nemcsak eltérő gazdasági „státuszuk” révén voltak egymásnak urai vagy alattvalói, hanem saját életükben (együtt az egész társadalomban és egyedeiben is) a gazdasági, a társadalmi és a kultúra-elemek egységben lévő teljessége (ökonómiája) is hiányzott.

Ebben a helyzetben azután nem is kell új korszakváltás, néhány év múlik el csak, és a kultúrának máris legerőteljesebb nem a gazdasági vagy a társadalmi, hanem a politikai funkciója lesz; amikor is „a XVIII. század második felében” megjelennek „a hivatalos ünnepek, amelyeken díszcelegni, pompázni kellett.”⁵ Ez az elvárásban kifejezett magartás-norma pedig már előremutat a szabadkőműves páholyok dominánsan politikai irányultságú reformgyülekezeteihez, a közeli századvég felé. És persze eme fordulatok után azon sincs mit csodálkoznunk, mint ahogy nem csodálkozik különösebben Kovalcsik sem, hogy még ugyanebben a században megjelentek az első kulturális produkciót (bábjátékosokkal, zenészekkel, táncosokkal) pénzért előállíttató és pénzért árusító „vállalkozók” is...

Kovalcsik József dolgozata nyomán – sok egyéb, a kutatókra, elméleti és gyakorlati szakemberekre váró, itt „felkínált” téma napirendre tűzése mellett –, érdemes lesz eltöprengenünk a kultúrának más szférákba való, történelmileg nyomon kísérhető – „beágyazottságán.” A ben-

³ II. kötet, 37-38. l.

⁴ II. köt. 38. l.

⁵ II. köt. 39. l.

nük lévő, vagy a belőlük hiányzó kultúra minőségén és funkcióján, esetleg éppen funkciózavarain. Ma, amikor a társadalom mind gátlástalanabbul gazdasági-érték-elvűvé kezd „egyszerűsödni”, a gazdaságban pedig egyre-másra az önérték érvényesítése kap polgár-(ill. piac-)jogot, nyilván nem volna minden tanulságot nélkülöző a gazdaság-kultúra-vonatkozásainak mélyrehatóbb elemzése sem. De társadalmi, történelmi fejlődésünk sajátosságából következően legtanulságosabbnak mégis inkább a politikai szférára értelmezett kultúra-vonatkozások, ill. a kultúrára ható politikai mechanizmusok feltárása ígérkezik. Kovalcsik munkája és napjaink kulturális állapotai is motiválják, hogy a politikai és az állami hatalom kultúrát és kulturális életet befolyásoló szerepét – együtt és elkülönítve is – mélyrehatóan megvizsgáljuk, feltárjuk és korrigáljuk minél előbb. Az ugyanis a szerző aprólékosan alapos felderítéséből és elemzéséből is nyilvánvaló: a politikai és az állami hatalom a történelem során soha sem volt közömbös a társadalom tagjainak kulturális tevékenysége és az akár állami, akár társadalmi kulturális intézmények működése iránt. Ugyanakkor a kulturális tevékenységek, folyamatok és intézmények is többnyire történetüknek igen korai szakaszában politikai karaktert öltöttek. Látjuk azt is, hogy a polgári fejlődés a világon mindenütt együtt járt az uralkodó osztállyal – és az ő hatalmával – szembeni, azon kívülről induló, nem egyszer kezdetben kizárólag kulturális, majd gazdasági, társadalmi és előbb-utóbb politikai célú szervezkedésekkel – erről szól Kovalcsik három kötetes könyve közül az első, a *Nemzetközi áttekintés* című és tárgyú. Az újkor hajnalától, az egyenlőségi törekvések gondolati, szellemi és ideológiai megjelenésétől vezeti végig ezt a „mozgalmat” a szerző napjainkig: Morus Tamással nyitva a könyvet és Illyés Gyula gondolatával zárva. Ezen az emberiség fejlődéstörténetére rajzolt kulturális-történet-íven érdekes megfigyelnünk, hogy a sok összetevőjű és szerteágazó irányzatú ellenállás, a fennálló hatalommal szembeni követelések milyen gyakran jelentkeztek kultúra (kulturális tevékenységek és szerveződések) képében a történelem során.

Kovalcsik már a bevezetésben rámutat, hogy Magyarországon sem volt más a helyzet, itt sem sokban tért el az általános tendenciáktól a kultúra-történet: „az egyesületi szervezkedést gazdasági, társadalmi-politikai és kulturális ösztönzők serkentették. A politikai viszonyok miatt a Bécsnek alávetett országban éppenséggel a kulturális szféra lepleiben ment végbe a nemzeti-polgári gazdasági-politikai törekvések szerveződése is. A kiegyezés után az uralkodó osztályok intézményei már akadálytalanul szakosodhattak, az elnyomott osztályok, a munkásság és a szegényparaszti-földműves rétegek szervezkedése viszont hosszú ideig változatlanul csak a kulturális-önművelődési – politikai értelemben – korlátozott keretekben bontakozhatott ki.”⁶

Szerzőnk fejtegetéseit követve felfigyelhetünk arra is, hogy történelmileg meggyőzően igazolt praxisa mindmáig nem alakult ki az uralmi szintről vezérelt és az egész társadalom kulturális struktúráját és mechanizmusait meghatározni kívánó elképzeléseknek. Az államilag „biztosított művelődés” nem tekinthető egyszersmind a társadalom azonosulásával és közreműködésével találkozó vállalkozásnak is. Észreveszi ezt az újabb kori, hazai, állami művelődési otthonok esetében Kovalcsik, amikor megállapítja: „A művelődési otthonok fejlődése nem volt töretlen vonalú, s a részletekig kiterjedő (központi tervutasításos) gazdasági-politikai mechanizmus e helyi szerepkörű művelődési intézménytípusnál is számos diszfunkcionális jelenséget eredményezett, amelyek az intézmények ‚társadalmi presztízsére’ is károsan hatottak. A művelődési-otthon-jellegű intézmények társadalmi-kulturális funkcióját gátolja, hogy munkájuk nem tud megfelelő közösségi háttérre támaszkodni.”⁷

Az tűnik elő mindebből, hogy a Kovalcsik által felbolygatott kultúra-történet vagy kultúra-társadalom-történet két pólus köré íródik. Az ellenállási, jobbára progresszív (de a hivatalos irányzatoktól szinte kivétel nélkül eltérő) politikai szándékokat rejtő, leplező vagy tartalmazó, ill. manifesztáló (társadalmi) kulturális törekvések, szervezkedések és mozgalmak az egyik oldalon; és a feudális abszolutizmustól a paternalista-sztálinista állami kultúra-elosztás (redisztribúció) – nem túl látványos sikereket eredményező – nekibuzdulásaiig másfelől. Az előbbi tendencia tehát kulturális köntőssel „fedez” döntően gazdasági és szociális igazságtalanságok miatt keletkező, lényegében társadalmi és politikai törekvéseket; míg a másik „tábor” – nyilván a gazdasági hatalom, javak és haszon birtokában – a „megbékélés” érdekében tesz egyebek mellett kulturális „intézkedéseket, engedményeket”, vagy kulturálisan „ellát”. Az egyik a kisebb-nagyobb közösségek felemelkedési – gazdasági, társadalmi politikai – küzdelmeinek eszköztárába integrálja a kulturális törekvéseket, és a kultúrát magát is; a másik esetben éppen ennek a törekvésnek az elkerülése, kivédése, megelőzése és elhárítása a cél. A két álláspont két történelmi (osztály) helyzet különbözőségét tükrözi híven. Az egyoldalúvá vékonyodó kulturális demokráciaként vagy csak a kultúra demokratizálásaként is értelmezhető konfliktusban pedig ott a klasszikusnak tekinthető felismerés is, amit a felvilágosodástól, de még inkább a reformkortól minden művelődési szakember nagyjából tud ebben az országban is, ti., hogy „... egy műveletlen nép, bár gazdag lenni minden anyaggal s erővel bírjon, ennek alkalmazására képességgel nem bírván, szükségképpen szegény és szűkölködő, mint példa a magyar, míg az értelmes nép, bár szigorúbb körülállások közé legyen helyezve, a lelki és testi tehetség célszerű használása által gazdagságra és jólétre emelkedik,

⁶ I. kötet 18. l.

⁷ I. köt. 20. l.

mint példa az angol és még inkább a holland...⁸⁸ – idézi e gondolat megfogalmazását ezúttal épp Szemere Bertalantól Kovalcsik József.

Idézetekben és hivatkozásokban egyébként szintén páratlanul gazdag mű *A kultúra csarnokai*. A szerző szándéka nyilvánvaló ezzel: a társadalmi kulturális tevékenységek megközelítésének és realitásának sokféleségét ugyanúgy szemléltetni kívánja, mint az élet egyéb tevékenységeivel való szoros és szerves, mindenoldalú és mindennapi kapcsolatot. (Ez a szemelvénygyűjtemény csak akkor zavar, ha a tárgyalt eseménytől időben túlságosan távoli „utódok” vallomásaival igyekszik „hitelesíttetni” konkrét eseteket vagy azok jelentését, jelentőségét.) A tárgyalt korról, az azon belüli jelenségekkel kapcsolatos véleményét, nézetét sűrűn idézi pl. Habermasnak, Webernek, Engelsnek és Marxnak.

Az Új Szántás 1948. februári számából viszont K. Nagy István írásából emel ki egy jellemzőnek, és némileg meglepőnek tekinthető gondolatsort, amelyet K. Nagy azzal zár, „hogymint bár csak minél több mű ismertette meg bennünket a Szovjetunió hatalmas kultúrmunkájával és adna számunkra útmutatást és ösztönzést a mi nehéz és ma még nem egyszer közönybe fulladó munkánkhoz.”⁹⁹ Ebben a megfogalmazásban szinte vallomásosan és mo-

dell-érvényűen benne van mindaz, ami az intézményes közművelődésnek, az állami-hatósági kulturális intézményeknek, (még pontosabban: a művelődési otthonoknak) már e mai szisztéma szerinti elindításukkor is meglévő terhételük. Hiszen a kulturális tevékenységek és intézmények működésének területén is hamarosan meghatározóvá vált a központilag, és főként politikailag lényegesnek és jónak, a társadalom számára deklaráltan fontosnak elgondolt célok megrendelés-érvényű kinyilvánítása, majd ezek végrehajtásának minden áron való erőltetése és a „fejlesztéseknek” e „célok” mellé rendelése: vagyis egymásra kívántak a kulturális szférában is „keresztülvinni” olyan változásokat, amelyek saját ideológiai elképzelésből fakadtak, nem pedig a társadalom közvetlen reális szükségleteiből.¹⁰

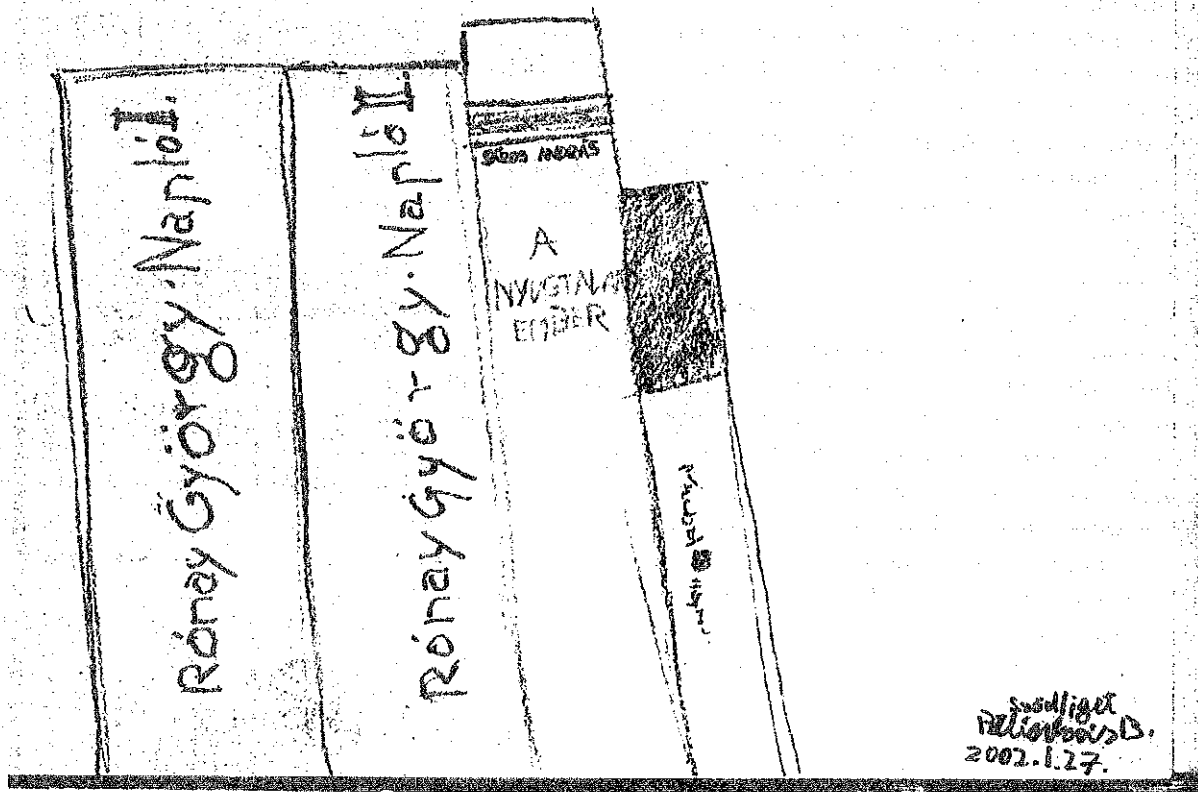
Ha a minden bizonnyal szakmabeli, vagy annak készülő Kedves Olvasó veszi a fáradságot és végigtanulmányozza Kovalcsik József szinte enciklopédikus, kultúratársadalomtörténeti hasznos kézikönyvét, választását, vállalkozását bizonyára nem bánja meg, hiszen mire a végére ér, óhatatlanul közelebb fog kerülni e reális szükségletek felismerésének képességéhez is.

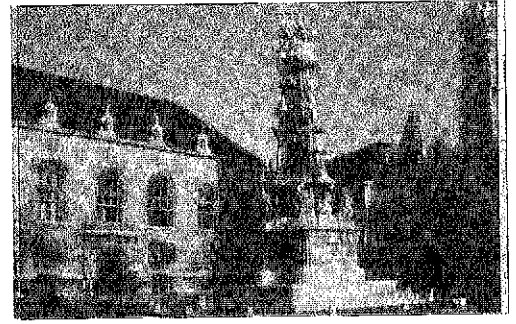
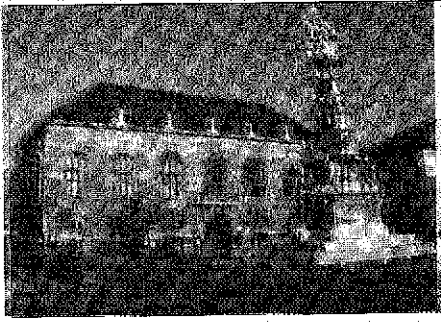
Kívánhatunk-e mást, itt és most magunknak, mint hogy mielőbb rengeteg olvasója legyen...?

⁸ I. köt. 37. l.

⁹ III. köt. 76. l.

¹⁰ Bibó István: Az európai társadalomfejlődés értelme. In. Válogatott tanulmányok. Bp. 1986. 3.köt. (52.l.)

MAGYAR KULTÚRA ALAPÍTVÁNY

**Tisztelt egykori Népművelők, mai Művelődésszervezők,
Kulturális Szervezők és Vezetők!
Tisztelt egykori és mai Kollégák!**

A Magyar Kultúra Alapítvány székháza a Budai Vár szívében, a Szentháromság téren áll. A századelőn, eredetileg pénzügyminisztériumnak készült neogót stílusú épület fennállása óta mindig mozgalmas események színhelye volt. Kormányzati épületből 1945 után, a háborús sérülések kijavítása után, a Budapesti Műszaki Egyetem diákkotthona lett. A műegyetemi korszak nem csupán a műszaki értelmiség, de egy egész generáció számára legendás emlék a Várklub miatt, amely 1968-tól 1981-ig működött. A mai díszteremben játszott az Illés, Echo, Omega, Nautilus zenekar, a bárban a Sakál Vokál.

Ez az épület volt az egyik kiindulópontja a műegyetemi diákság megmozdulásának 1956-ban.

Már az ötvenes évektől társbérletként itt működött az Országos Levéltár és több más kulturális intézmény.

1980-tól a népművelő és szociológus szakma számára vált az épület kiemelt jelentőségűvé, hiszen itt működött a **Művelődési Minisztérium Vezetőképző és Továbbképző Intézete**, majd az ebből alakult **Kulturinnov: Kulturális Innovációs és Továbbképző Vállalat**.

Ez a korszak - az 1980-as évek - a rendszerváltás (akkor még nem így nevezve...) előkészítésének időszaka - a politizáló értelmiség számára a nagy összejövetelek, repülőegyetemek, tanácskozások ideje volt. Ekkor nálunk egy- és két éves művelődési szakmai vezetőképzés, két éves posztgraduális szociológus képzés, szociális munkás képzés folyt. Az előadók és hallgatók a mai politikai közélet különböző területein és oldalain folytatják értelmiségi, szakmai és politikusi tevékenységüket.

A „Vár” nagyon sokunk szemében még ma is az a hely, ahol mindig történik valami: hangversenyek, bálók, értelmiségi találkozók, konferenciák. **Az épület ma is kulturális találkozóhely. Alapítványi tevékenységünkől eredően a határon túli és a hazai szellemi élet képviselői közötti kapcsolatok szervezésének, építésének valós és szimbolikus helyszíne.**

Az alapítványi munkát gazdálkodási tevékenységünkől tudjuk finanszírozni: többféle méretű teremmel várjuk a különböző rendezvények szervezőit. Fogadásoknak, konferenciáknak, kongresszusoknak, hangversenyeknek, kiállításoknak, bemutatóknak tudunk helyet adni. Az első emeleten családi hangulatú, kétszintes szállodát működtetünk. Az épületben étterem és büfé áll vendégeink rendelkezésére.

Ősszel szeretettel várunk mindenkit - egy konferencia keretében - akik ide jártak, itt tanultak különböző tanfolyamainkon. Jelentkezni levélben, telefonon, faxon és drótpostán lehet:

„ÚTELÁGAZÁSOK: az egykori Művelődési Minisztérium Vezetőképző és Továbbképző Intézet hallgatóinak és előadóinak találkozója” című konferenciára.

Mindig szívesen látott vendégeink az egykori kollégisták, népművelők, kulturális szakemberek, és mindazok, akiknek valamilyen emléküik fűződik ehhez az épülethez.

Magyar Kultúra Alapítvány

1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Tel: (36-1)-355-0122, (36-1)-375-3367, Fax: (36-1)-375-1886.

E-mail: mka3@axelero.hu

